

Dylan redt 'echte liedjes'

In het radioprogramma 'Theme Time Radio Hour' ontruikt Bob Dylan parels uit zijn eigen platencollectie aan de vergetelheid. Vorige week begon het tweede seizoen.

Door PAUL ALEXANDER

AMSTERDAM, 26 SEPT. „Het is nacht in de stad, buiten hangt een dikke lucht van chemicaliën, een vrouw neemt een douche voordat ze naar huis gaat.” Wekelijks doet actrice Ellen Barkin een dergelijke aankondiging, met een stem die zwanger is van het onheil. Het is het begin van Theme Time Radio Hour. Gastheer: Bob Dylan.

Naast muzikant, dichter, schrijver, acteur en gedoodverfde Nobelprijskandidaat is 'His Bobness' nu ook radiomaker. Sinds een jaar draait hij voor het Amerikaanse radiostation XM Radio plaatjes uit zijn eigen collectie, aan de hand van thema's als Pistolen, Maan, Tennessee, Bijbel en Vrouwennamen. Op 19 september ging een nieuwe reeks afleveringen van start, deze keer met studiogasten als acteur John Cusack en komiek Richard Lewis. Openings Thema van het komende seizoen: Hello.

Theme Time Radio Hour is één lange les in Amerikaanse muziekgeschiedenis. De thematische aanpak blijkt een gouden formule te zijn: Dylan kan zo inzoomen op vergeten hits van bekende en onbekende artiesten. Een luisteraar klaagt per e-mail over de „nogal obscure songs” in het programma. „Een terechte vraag”, stelt gast-

heer Dylan hoffelijk, „maar waarom zou ik draaien wat je ergens anders ook kan horen? These artists deserve their moment in the sun”.

Dat is precies de kracht van het programma: het ontruikt oude parels aan de vergetelheid. Liedjes als *Taxes, taxes* van 'Radio Cowboy' Hank Penny (over de hartkloppingen van de belastingbetaler) of *Let's invite them over* van countrylegende George Jones en Melba Montgomery zijn ware ontdekkingen. In dit laatste lied wordt in een korte, krachtige tekst een ware tragiek bezongen: een echtpaar is verliefd op de wederhelften van een bevriend echtpaar en kwelt zichzelf door hen elke keer opnieuw uit te nodigen.

„Vroeger maakten ze liedjes over echte mensen, met echte emoties en echte problemen. Ik houd van muziek waarin wordt gedronken en rondgeneukt”, merkt Dylan op. Als radiomaker is hij een vrolijk stemmende cultuurpessimist die zweert bij oude liedjes. De meeste stammen dan ook uit de eerste helft van de twintigste eeuw, uit de tijd van de bluegrass, de gospel, de jive. Het programma telt zo veel zeldzame plaatjes, dat het Britse tijdschrift Record Collector al is begonnen Dylans verzameling te taxeren.

Toch is hij het contact met het heden nog niet helemaal kwijt. Af en toe komt er ook iets moderns langs, van The White Stripes bijvoorbeeld. Stripes-gitarist Jack White lijkt zelfs een running gag in het programma te worden: zo stuurt hij e-mails met hilarische vragen („De aflevering getiteld 'Tennessee' duurt 1 uur en 12 se-

conden, de aflevering 'Slaap' duurt 59 minuten en 59 seconden. Kan ik hieruit opmaken dat u meer van Tennessee houdt dan van slapen?"). Volgend seizoen schuift Jack White aan als gast.

In zijn radioprogramma verlustigt Dylan, met zijn enigszins onverstaanbaar mompelende dictie, zich als vanouds aan alliteraties, aforismen en bijbelse beeldtaal. Maar bovenal zit het programma barstensvol weetjes en anekdotes: over de term 'reckless eyeballing', waarmee het kijken van een zwarte man naar een blanke vrouw wordt bedoeld, destijds een misdrijf in het zuiden van de VS; of over gospelzangeres Sister Rosetta Tharpe die zich tijdens een concert in Washington DC in aanwezigheid van 25.000 fans in de echt liet verbinden.

Voor Dylan zelf is de cirkel met dit radioprogramma rond. Aan het begin van zijn carrière was hij de troubadour die liedjes uit de oude doos vertolkte voor een breder publiek. Bijna vijftig jaar later doet hij in feite hetzelfde, maar dan met de versies van de originele artiesten. Op internet zijn de radioafleveringen te downloaden. Daar circuleren ook de bootlegs – in mooi uitgegeven hoedjes maar zonder begeleidende tekst of toelichting. Het wachten is op de officiële cd-box, met boekjes vol extra informatie en nog meer anekdotes.

Te beluisteren op www.xm-radio.com/bobdylan. BBC Radio 2 & 6 zendt de afleveringen van het vorig seizoen uit. Info over zendtijden: www.bbc.co.uk/radio